

Přehled akcí
v návaznosti na Memorandum o stálé konferenci
mezi Senátem PČR a Akademií věd ČR

AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

PODPIS MEMORANDA O STÁLÉ KONFERENCI MEZI SENÁTEM PČR A AKADEMIÍ VĚD ČR PROBĚHL VE ČTVRTEK 21. ČERVENCE 2011

U příležitosti podepsání Memoranda o stálé konferenci mezi Senátem PČR a Akademií věd ČR se setkali předseda Senátu Milan Štěch, místopředsedové Senátu Alena Gajdůšková a Petr Pithart s předsedou Akademie věd ČR Jiřím Drahošem a místopředsedou Akademie věd ČR Jaroslavem Pánkem.

25. 7. 2011

KONFERENCE „HRANICE KVANTOVÉ A MEZOSKOPICKÉ TERMODYNAMIKY 2011“

V podvečer 25. července byla ve Valdštejnské zahradě zahájena konference „Hranice kvantové a mezoskopické termodynamiky 2011“.

Na slavnostním zahájení konference byly přijaty rezoluce, určující směr, jímž se mají v příštích letech ubírat vývoj a výzkum kvantové a mezoskopické termodynamiky. Záštitu nad konferencí převzal předseda Senátu Milan Štěch, předseda AV ČR Jiří Drahoš a rektor Univerzity Karlovy Václav Hampl. Akci zorganizoval Fyzikální ústav Akademie věd ČR ve spolupráci se

3

senátním Výborem pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice.

Konference trvala do 30. července a zúčastnili se jí odborníci z celého světa, včetně nositele Nobelovy ceny za fyziku Claude Cohen-Tannoudjiho. Program zahrnoval také akce určené pro veřejnost.

3.–4. 10. 2011

KONFERENCE „MIGRACE A ČESKÁ SPOLEČNOST“

Ve dnech 3. a 4. října 2011 uspořádala Stálá komise senátu pro krajany žijící v zahraničí konferenci „Migrace a česká společnost“ pod záštitou předsedy vlády ČR Petra Nečase.

Migracemi, tímto komplexním jevem, který zahrnuje příchody lidí do ČR, ale také odchody z této země, se zabývá v ČR několik resortů. Jejich koordinace vycházela ze začlenění ČR do Schengenského prostoru. Tato první konference svého druhu na půdě Senátu prezentovala rezortní kompetence v oblasti migrací u pěti ministerstev (MZV, MŠMT, MPO, MV a MPSV) a Úřadu vlády. Dále se diskutovalo mezirezortní spolupráci s otázkou, zda je nyní potřebné vytvořit nový článek k lepší koordinaci odpovědných ministerstev.

Druhý den konference byl věnován Čechům žijícím v cizině. Emigrace z českých zemí neskončila rokem 1989. Také po Sametové revoluci odcházejí lidé za prací, kvůli studiu nebo jen

pro životní zkušenosti. V současné době žije v cizině asi 2 milióny osob hlásících se k českému původu. Na jedné straně se stát snaží řešit nepříznivou demografickou situaci přílivem pracovních sil z cizích zemí, na druhé straně zanedbává živý kontakt s českou diasporou v cizině. Zástupci českých spolků v zahraničí diskutovali o současných problémech svého spolkoového a vůbec komunitního života ve vztahu k ČR.

Konference byla pořádaná ve spolupráci s Etnologickým ústavem AV ČR v Praze.

24. 10. 2011

SEMINÁŘ U PŘÍLEŽITOSTI VYDÁNÍ KNIHY „DUNKERQUE 1944–1945 – ZTRÁTY ČESKOSLOVENSKÉ SAMOSTATNÉ OBRNĚNÉ BRIGÁDY BĚHEM OPERAČNÍHO NASAZENÍ VE FRANCII“

U příležitosti vydání knihy Dunkerque 1944–1945 – Ztráty Československé samostatné obrněné brigády během operačního nasazení ve Francii, kterou připravili badatelé Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR Petr Hofman a Zdenko Maršálek, se 24. října 2011 uskutečnil seminář, který připomenul osudy padlých, zemřelých a neznámých příslušníků Československé samostatné obrněné brigády. Ti od října 1944 do května 1945 bojovali v okolí francouzského přístavu Dunkerque, v němž se uzavřela silná německá posádka. Kniha vznikla ve spolupráci s Česko-

4

slovenskou obcí legionářskou, která oslavila 90 let od založení v roce 1921.

Podle místopředsedy Senátu Parlamentu České republiky Petra Pitharta, který nad seminářem v Senátu převzal záštitu, je publikace mimořádná tím, s jakou pečlivostí a úhrnnou pietou vzpomíná všechny padlé. „Autoři vojákům vzdávají úctu nikoli vzletnými pietami, nýbrž vypsáním jejich životních příběhů, rekonstrukcí zranění, smrti a pohřbu. Čtete jeden příběh za druhým

a nedokážete přestat. S takovým čtenářským zážitkem jsem se dosud nesetkal. Úcta ke každému jednotlivému mrtvému je tou nejvyšší úctou, kterou padlým můžeme dát.“

26.–27. 10. 2011

II. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE „PARLAMENTNÍ KULTURY V EVROPĚ“ S PODTITULEM ŽIVOTNÍ SVĚT POSLANCŮ V EVROPĚ (1860–1890)

Místopředseda Senátu Petr Pithart uspořádal v prostorách Hlavního sálu Valdštejnského paláce v rámci cyklu Parlamentní kultury dvoudenní mezinárodní konferenci Životní světy poslanců v Evropě (1860–1990). Na přípravě této konference se odborně podílely Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR a německá Komise pro dějiny parlamentarismu a politických stran. Cílem odborné konference, které se zúčastnili historici z osmi evropských zemí, byla diskuse o životě a práci poslanců v minulém a předminulém století.

Akce se konala pod záštitou předsedy Senátu Milana Štěcha a předsedy Akademie věd ČR Jiřího Drahoše.

5

4. 11. 2011

SEMINÁŘ „PROBLÉMY SPOLUPRÁCE MEZI AKADEMICKOU A KOMERČNÍ SFÉROU“

Seminář „Problémy spolupráce mezi akademickou a komerční sférou“ pořádal ve Valdštejnském paláci Senát PČR ve spolupráci s Akademií věd ČR, za účasti předsedy Senátu Milana Štěcha a místopředsedkyně Senátu Aleny Gajdůškové. „Akademie věd v Senátu získává spojence, který si uvědomuje význam vědy pro ekonomiku, kulturu, vzdělanost a vůbec všechny aspekty života civilizované společnosti 21. století. A který je připraven v rámci svých možností něco udělat pro podporu vědy,“ zdůraznil ve svém projevu M. Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch předal v rámci setkání Stříbrnou pamětní medaili Senátu za mimořádné zásluhy ve výzkumu a vývoji virostatik prof. RNDr. Antonínu Holému, DrSc., dr. h. c. mult.

Společné prohlášení předsedy Senátu a předsedy Akademie věd ČR:

V rámci Stálé konference Senátu Parlamentu ČR a Akademie věd ČR se dne 4. listopadu 2011 v sídle Senátu konalo setkání významných osobností z oblasti vědy, vzdělávání, průmyslu a politiky. Smyslem setkání bylo upozornit na problémy spolupráce mezi akademickou a komerční sférou, pojmenovat nové příležitosti a nastítnit možná východiska a řešení těchto problémů.

Milan Štěch, předseda Senátu PČR a Jiří Drahoš, předseda AV ČR, využili této příležitosti k následujícímu společnému prohlášení:

1. Jsme přesvědčeni, že vztah akademické a komerční sféry je třeba založit na oboustranně výhodných a dlouhodobých motivacích, jejichž uplatnění přinese ve výsledku trvalý prospěch a užitek především České republice a jejím občanům.
2. Dále se shodujeme v tom, že vzájemná spolupráce v oblastech, kde se setkávají věda, vzdělávání a průmysl, musí respektovat především tyto principy:
 - Výzkum prováděný v rámci akademické sféry slouží rozvoji příslušných vědních disciplín bez přímé závislosti na specifických komerčních zájmech; tento výzkum je nutnou podmínkou pro získávání kvalitativně nových poznatků, pro dlouhodobý technologický rozvoj a inovační výkonnost české ekonomiky, ale také pro reflexi nových sociálně-kulturních souvislostí.
 - Spolupráce akademické a komerční sféry musí vycházet z potřeb české společnosti, nelze ji však zakládat na omezení svobodného bádání a svobody tvůrčích činností – ty jsou jedním z atributů demokratického právního státu a ústavou zaručenými hodnotami, ale i jedním ze základních pilířů budoucí konkurenceschopnosti České republiky.
 - Podstatným nositelem, tvůrcem a realizátorem inovací je firemní sféra, která inovuje produkty, služby a výrobní procesy pod tlakem udržení své konkurenceschopnosti.
 - Jsme přesvědčeni, že vysoká úroveň vzdělávání a vědy jsou nezbytnými předpoklady vytváření nejen materiálního blahobytu, ale i formování kulturních a duchovních hod-

6

not, neboť teprve na jejich základech lze budovat skutečnou a dlouhodobou prosperitu České republiky.

Milan Štěch, Jiří Drahoš

24. 11 2011

SEMINÁŘ „ČECHOSLOVÁCI U DUNKERQUE 1944–1945“

V prostorách Zaháňského salonku Valdštejnského paláce se pod záštitou místopředsedy Senátu Petra Pitharta konal odborný seminář s názvem Čechoslováci u Dunkerque 1944–1945. Kromě odborné veřejnosti se jednání účastnili i příslušníci tehdejší

Československé samostatné obrněné brigády, kteří od října 1944 do května 1945 bojovali v okolí přístavu Dunkerque, v němž se uzavřela silná německá posádka. Smyslem semináře bylo představit studii Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR, která se věnuje působení československých vojáků v kontextu bojové činnosti spojeneckých vojsk, a současně připomenout osudy těch, kteří v boji přišli o život.

1. 12. 2011

KONFERENCE „VĚDA, MANAGEMENT A LIDSKÉ ZDROJE“

Dne 1. prosince se v Hlavním sále Valdštejnského paláce konala konference „Věda, management a lidské zdroje“. Akci pořádala místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková ve spolupráci s Vysokou školou ekonomickou Praha a Akademií věd ČR.

Konference se věnovala především těmto rámcovým tématům:

- Aktuální směry výzkumu v oblasti managementu
- Lidské zdroje
- Studenti a pracovní prostředí

Konference vyvrcholila slavnostním koncertem studentů Pražské konzervatoře.

7

22.–24. 4. 2012

ÚČAST ZÁSTUPCŮ AKADEMIE VĚD ČR NA NÁVŠTĚVĚ PŘEDSEDY SENÁTU PČR V GRUZII

Předseda Senátu Milan Štěch v doprovodu podnikatelské delegace a zástupců akademické obce uskutečnil ve dnech 22. až 24. dubna oficiální návštěvu Gruzie.

Senátní delegace jednala s prezidentem Gruzie Mikheilem Saakashvilim, premiérem Nikou Gilaurim, předsedou Parlamentu Gruzie Davidem Bakradzem, místopředsedkyní Parlamentu Rusudan Kervalishvili, předsedou Gruzínsko-české parlamentní skupiny přátelství Giorgim Gogvadzem, starostou Tbilisi Gigi Ugulavou a bývalým gruzínským prezidentem Edvardem Ševardnadzem.

Hlavním tématem jednání byly možnosti zvýšení hospodářské spolupráce a investiční příležitosti pro české firmy. Gruzie se podle slov svých představitelů snaží být maximálně otevřenou ekonomikou pro zahraniční investory, podmínky pro podnikání proto nastavuje zcela transparentně, jasně a bez nadbytečné administrativní zátěže. Tomuto tématu se ostatně věnovalo také Česko-gruzínské business fórum, které M. Štěch spolu s D. Bakradzem zahájili. „Ještě před deseti lety byla Gruzie de facto zhrouceným státem. Cesta reforem byla dlouhá a bolestná, ale byla smysluplná. To potvrdila i skutečnost, že Gruzii byla před dvěma lety udělena cena Světové banky za reformování země a její ekonomiky. V minulém roce zaznamenala Gruzie růst HDP 7 % a všechny ratingové agentury nám udělily pozitivní

hodnocení,“ vysvětlil D. Bakradze. Velké příležitosti pro české investory přitom nabízejí oblasti jako energetika, dopravní infrastruktura, strojírenství a další.

M. Štěch poukázal na to, že potenciál růstu má rovněž gruzínský export do ČR. „Gruzie z hlediska nově přijaté české exportní strategie patří mezi 22 klíčových zemí. Podporujeme samozřejmě další zvýšení českého exportu do Gruzie, ale rovněž navýšení gruzínského exportu do ČR tak, aby se vzájemná bilance postupně vyrovnávala,“ uvedl M. Štěch.

Klíčovými tématy setkání byly rovněž snahy Gruzie o integraci do Severoatlantické aliance a Evropské unie. „Mít v Evropské unii a NATO takové přátele, jako je Česká republika, je velký přínos. Váš hlas je totiž vždy slyšet a já doufám, že naši integraci budete i nadále podporovat,“ sdělil předseda gruzínské vlády N. Gilauri. D. Bakradze poukázal na to, že vstup do NATO a EU podporují v Gruzii všechny parlamentní strany. Podle posledního průzkumu veřejného mínění je integraci do NATO a EU nakloněno přes 70 % obyvatel. „Nejedná se pouze o vůli politickou, ale o postoj většiny obyvatelstva,“ uvedl D. Bakradze.

M. Štěch opakovaně zdůraznil, že ČR bude i nadále podporovat přijetí Gruzie jak do NATO, tak do EU. Zároveň nabídl zkušenosti, které může Česká republika v této oblasti poskytnout. „I přes obtíže, ve kterých se nyní Evropská unie nachází, nikdo nepochybně uzná význam Východního partnerství. Členské státy se rovněž shodují na tom, že rozšiřování Evropské unie by se nemělo zastavit. Plná integrace do Unie je však podmíněna rovněž komplexní připraveností žadatelských zemí“, připomněl M. Štěch.

Rozhovory se zaměřily rovněž na demokratizaci Gruzie a prováděné reformy v zemi, dění v regionu, problematiku gruzínsko-ruských vztahů, situaci v separatistických územích, vizovou politiku a další.

Cesty se zúčastnili také předseda senátorského klubu ODS Richard Svoboda, místopředseda senátorského klubu TOP 09 a starostové Jaromír Štětina, místopředseda senátorského klubu KDU-ČSL Petr Šilar a senátor Miroslav Nenutil.

Senátní a podnikatelskou delegaci doprovodili rovněž zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zahraničních věcí ČR, Hospodářské komory ČR a místopředseda Akademie věd ČR prof. Miroslav Tůma.

Cesta předsedy Senátu navázala na návštěvu gruzínské parlamentní delegace v ČR v roce 2011. M. Štěch svého gruzínského partnera D. Bakradzeho pozval na návštěvu Česka.

6. 9. 2012

KONFERENCE K 75. VÝROČÍ ÚMRTÍ PREZIDENTA T. G. MASARYKA

U příležitosti 75. výročí úmrtí prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka se v sídle Senátu konala konference „TGM v roce 2012“.

Akce se pořádala pod záštitou předsedy Senátu Milana Štěcha, za odborné podpory Masarykova ústavu a Archivu AV ČR.

Na konferenci vystoupila celá řada odborníků. Francouzský politolog a historik Jacques Rupnik postavil vedle sebe osobnost Tomáše Garrigue Masaryka a Václava Havla a porovnal jejich životní dráhu, cíle a kontext, ve kterém působili. „Masaryk a Havel nejprve oba stáli na pokraji společnosti a později se stali tím, čemu se říká filosof na trůně,“ předeslal J. Rupnik.

Poukázal na to, že oba prezidenty spojovala „jejich schopnost přetvářet morální vítězství v minulosti v politické vítězství v současnosti“. Pro oba bylo typické, že byli stateční a svou pravdu byli ochotni prosazovat přes neblahé osobní důsledky, které jim toto počínání přinášelo. Další paralelu našel J. Rupnik v tom, že v době, kdy se oba ujímali prezidentského úřadu, mohli legitimitu tohoto kroku vyvozovat nejen z podpory domácího, ale také mezinárodního prostředí. Jejich nástup k moci se přitom jak v případě Masaryka, tak Havla odehrával v době, kdy se měnil světový řád a masivní nástup zažívala demokracie.

9

Filosof a sociolog Václav Bělohradský vystoupil s příspěvkem „Masarykův politický narativ: zbylo z něj něco?“. Ve svém vystoupení se zaměřil na to, jak Masarykovo pojetí Československého státu, náboženství nebo úlohy literatury ve společnosti obstálo v realitě 20. století. Poukázal na to, že Masarykův koncept Československa narazil ve 20. století na události, které nebylo možné předpokládat. Jestliže nový stát byl z hlediska západních demokracií budován jako hráz proti německému imperialismu, nemohl Masaryk předpokládat, že ty samé západní mocnosti tuto „hráz“ obětují právě nacistickému Německu.

„Tomáš Garrigue Masaryk byl muž 19. století, který založil stát, který 20. století – století extrémů – smetlo. Přesto to byl zakladatelský čin, který musíme obdivovat,“ shrnul V. Bělohradský.

Na konferenci vystoupili rovněž Jan Zouhar, Zdeněk Novotný, Jana Čechurová, Stanislav Balík a Ivan Šedivý. Akci moderoval ředitel Masarykovy demokratické akademie Vladimír Špidla a ředitel Masarykova ústavu a Archivu AV ČR Luboš Velek.

27. 11. 2012

TISKOVÁ KONFERENCE „KAM KRÁČÍ BIOTECHNOLOGICKÝ VÝVOJ NOVÝCH LÉČIV V ČECHÁCH?“

Dne 27. listopadu se v sídle Senátu konala tisková konference na téma Kam kráčí biotechnologický vývoj nových léčiv v Čechách?

Na tiskové konferenci vystoupili:

- prof. MUDr. Jan Žaloudík, CSc., Senátor, Senát Parlamentu České republiky
- Mgr. Jakub Dvořáček, Výkonný ředitel, Asociace inovativního farmaceutického průmyslu (zároveň moderátor)
- Magda Chlebus, Ředitelka pro vědu, Evropská federace farmaceutických společností a asociací (EFPIA), Brusel
- RNDr. PhDr. Zdeněk Hostomský, CSc., Ředitel, Ústav organické chemie a biochemie Akademie věd ČR
- doc. RNDr. Vladimír Velebný, CSc., Generální ředitel, Contipro group

3. 4. 2013

NÁVŠTĚVA MASARYKOVA ÚSTAVU A ARCHIVU AV ČR

Předseda Senátu Milan Štěch (ČSSD) navštívil společně s kolegy Tomášem Grulichem (ODS), Jiřím Čunkem (KDU-ČSL) a Miroslavem Nenutílem (ČSSD) Masarykův ústav a Archiv AV ČR. Návštěvy se zúčastnil taky předseda Akademie věd Jiří Drahoš. Smyslem jejich setkání s ředitelem Lubošem Velkem bylo především seznámit se na vlastní oči se stavem osobní knihovny Tomáše Garrigua Masaryka.

Tato unikátní součást našeho kulturního dědictví o více než 160 tisících svazcích nebyla totiž ani čtvrtstoletí po obnovení demokracie v Česku katalogizována, natož digitalizována, na rozdíl od knihoven některých jeho následovníků. Badatelům jsou tak stále nepřístupné např. poměrně obsáhlé komentáře prezidenta Masaryka, jimiž doprovázel většinu knih, které četl. Stejně tak nemohou vědci a studenti využívat řadu dalších dosud nezpracovaných dokumentů spojených s osobností TGM. Přitom se často jedná o archiválie, které by mohly výrazně rozšířit naše poznání ohledně života a díla prvního československého prezidenta. Nedostatek finančních prostředků však pracovníkům Masarykova ústavu a Archivu AV ČR nedovoluje tuto situaci změnit.

„Osobní Masarykova knihovna je dobře ošetřena, archiv je poměrně moderní, čili nehrozí riziko, že bychom o tuto část našeho národního dědictví přišli. Ale nevyužíváme ji. Prakticky nevíme, co všechno tam je. Za víc než dvacet let od listopadu

1989 se nenašlo 17 milionů, ze kterých by zpracování těchto archiválií mohlo být ufinancováno. Přitom se z hlediska státního rozpočtu jedná o v podstatě zanedbatelnou částku,“ konstatoval předseda Senátu Milan Štěch.

Se svými senátními kolegy Čunkem, Grulichem a Nenutílem se předseda Senátu shodl, že v případě Masarykovy osobní knihovny jde o zcela věcný, apolitický problém, na jehož důstojném a co nejrychlejším vyřešení by měli spolupracovat veřejní činitelé napříč politickým spektrem. Pokud se chce demokratická Česká republika i nadále odvolávat na osobnost prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, měla by adekvátně přistupovat i k dílu, které po sobě zanechal.

Předseda Senátu Milan Štěch přislíbil, že s otázkou osobní Masarykovy knihovny seznámí i prezidenta Miloše Zemana.

11

21. 5. 2013

SEMINÁŘ „STRATEGIE LEPŠÍHO ZAPOJENÍ A PROSAZOVÁNÍ NÁRODNÍCH ZÁJMŮ ČR DO PROGRAMU EU HORIZONT 2020“

Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku a Technologické centrum AV ČR spolupořádaly seminář s názvem „Strategie lepšího zapojení a prosazování národních zájmů ČR do programu EU Horizont 2020“. Gestorem za výbor byl senátor Jan Žaloudík. Seminář byl zaměřen na základní informace o připravovaném programu na roky 2014–2020 v pilíři „Societal Challenge“ – „Health, demographic change and wellbeing“. Byly prezentovány výsledky účasti ČR v 7. RP, především v prioritě zdraví, a také informace o podpoře vědy, výzkumu a inovací, které představili zástupci Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Ti také avizovali možnosti podpory v prosazování významných národních témat. Záměrem jednání bylo nabídnout, diskutovat a hledat vhodné motivace a pobídky pro větší zapojení ČR v Horizontu 2020 na všech úrovních, případně stát se základem pro vytvoření iniciativy, resp. platformy pro větší zapojení ČR v nástupnickém programu pro období dalších šesti let. Akce se zúčastnilo téměř 50 pozvaných osob z řad univerzit, fakultních nemocnic, státní správy a další odborné veřejnosti.

18. 6. 2013

KONFERENCE „VÝZKUM LIDSKÉHO MOZKU“

Senátorka Eva Syková uspořádala v Senátu pod záštitou předsedy Senátu M. Štěcha konferenci na téma „Výzkum lidského mozku – velké téma pro 21. století“. Cílem konference navazující na Evropský měsíc mozku bylo upozornit české politiky i širší veřejnost na význam výzkumu mozku jako prioritu tohoto století a na nutnost do této oblasti investovat více finančních prostředků z veřejných zdrojů.

Této oblasti vědy se již dostalo zvýšené pozornosti v USA v souvislosti s oznámením americké „BRAIN Initiative“ a v EU výběrem „Human Brain Project“ jako jednoho ze dvou celoevropských vlajkových projektů. „Pokládám za zásadní, aby v tomto směru Česko nezůstalo stát stranou, a jsem ráda, že se v tom s panem předsedou Štěchem shodujeme. Výzkum mozku je největší vědecký úkol současnosti“ vysvětluje senátorka Eva Syková důvody, které vedly k zorganizování konference.

Milan Štěch při zahájení konference zdůraznil, že výzkum by podle něj neměl být jen slovní prioritou české exekutivy. S předsedou Senátu souhlasila i 1. místopředsdkyně RVVI, Miloslava Kopicová. Formulování vize, k níž budou vlády směřovat bez ohledu na politickou orientaci, je podle obou politiků s těžejší. Ministr školství, Petr Fiala, poukázal na úlohu mezinárodní spolupráce a ujistil přítomné, že výzkum lidského mozku bude jednou z priorit při čerpání z fondů EU v programovém období 2014–2020.

Přední čeští neurovědci pak referovali o neurovědním výzkumu a souvisejících oborech. Prof. Josef Syka z Ústavu experimentální medicíny AV ČR zdůraznil, že Česká republika je tradičně velmi úspěšná v neurovědním výzkumu, ale postrádá takovou míru veřejné podpory, která by českým vědcům umožnila držet krok se zahraničními kolegy v zemích EU. Prof. Cyril Höschl z Psychiatrického centra Praha se pozastavil nad skutečností, jak málo se veřejně hovoří o obrovském socioekonomickém břemenu spojeném s neurodegenerativními onemocněními, které je vůbec největší z celé medicíny. Závažný problém podle něj představují také překážky, které odrazují farmaceutické společnosti od vývoje nových léků. Předseda České neurologické společnosti, prof. Karel Šonka referoval rovněž o sociálních a ekonomických aspektech neurologických onemocnění. Prof. Ivan Rektor z I. neurologické kliniky Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně se věnoval hluboké mozkové sti-

mulaci a vnímání hudby. O vlivu genetiky na myšlení a utváření lidského vědomí hovořil prof. Václav Pačes z Ústavu molekulární genetiky AV ČR. Prof. Eva Syková, ředitelka Ústavu experimentální medicíny AV ČR a předsedkyně České společnosti pro neurovědy LS JEP popsala rozvoj nového oboru, Regenerativní medicíny, skýtajícího nové možnosti léčby neurodegenerativních onemocnění pomocí kmenových buněk a tkáňových náhrad. Příspěvek o nejnovějších zobrazovacích metodách a jejich dalším vývoji přednesl Ing. Milan Hájek z Institutu klinické a experimentální medicíny. Prof. Jiří Wiedermann z Ústavu informatiky AV ČR informoval o možnostech rozvoje umělé inteligence, který také patří mezi hlavní cíle výzkumu lidského mozku.

Současný stav výzkumu mozku a potřeb vědeckého bádání v této oblasti, které se konference snažila reflektovat, shrnula senátorka Syková během tiskového briefingu: „Vzhledem ke stárnutí populace a úrazům trpí stále více lidí onemocněními mozku a míchy. Abychom tato onemocnění mohli léčit, musíme nejen více podporovat základní výzkum, ale také výzkum klinický a realizovat množství klinických studií, které nelze financovat čistě ze soukromých zdrojů. Výzkum mozku ve 21. století se rozhodně neobejde bez velkých investic, ale o jejich návratnosti, i když často dlouhodobé, není pochyb“.

13

14. 9. 2013

SETKÁNÍ SENÁTOREK A SENÁTORŮ S OBČANY VE VALDŠTEJNSKÉ ZAHRADE

V pořadí třinácté setkání s občany se uskutečnilo v sobotu 14. září odpoledne ve Valdštejnské zahradě Senátu. Cestu do sídla Senátu si našly stovky lidí, kteří přišli hovořit s přítomnými senátory a senátkami, ale také poslouchat Nezmary a Městskou hudbu Františka Kmocha Kolín.

Letos tato akce připomněla také významné státní jubileum – 1150. výročí příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Jeho význam hned v úvodu vyzdvihnul vědecký pracovník Historického ústavu Akademie věd ČR Jaroslav Šebek.

„Jsem rád, když můžu s občany mluvit o tom, co je trápí, nebo jak vnímají aktuální politický vývoj. My politici musíme být stále v kontaktu se svými voliči a proto i Senát je otevřený veřejnosti. Všichni můžete vidět, že nejsme žádná zabarikádovaná instituce, ale vždy jsme otevřeni vám a vašim názorům,“ řekl při zahájení předseda Senátu Milan Štěch.

„Přišlo za mnou mnoho lidí, kteří se svěřovali se svými potížemi, sdělovali mi své názory a náměty a hovořili i s dalšími zástupci Senátu. Já jsem dnes už na osmém setkání s občany a jsem rád, že dnes vyšlo počasí a že jsme tady v Senátu měli opravdu příjemnou atmosféru,“ uvedl předseda Senátu o tři hodiny později.

S občany přišel debatovat také místopředseda Senátu Zdeněk Škromach, místopředsedkyně Miluše Horská a další senátoři.

14

Senátor Pavel Lebeda pak osobně představil chloubu Kolína – Městskou hudbu F. Kmocha, která návštěvníky doprovázela odpolednem až do půl šesté večer.

22. 9. 2013

EUCYS

Česká republika byla hostitelem 25. ročníku soutěže mladých vědců ze zemí Evropské unie EUCYS – European Union Contest for Young Scientists. Jejím cílem je propagace vědy mezi mladými a snaha o to, aby s některým vědním oborem spojili svou profesní dráhu. Předseda Senátu Milan Štěch se zúčastnil slavnostního zahájení 25. ročníku mezinárodní soutěže mladých vědců, které proběhlo v sobotu večer. První místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková přijala v Senátu mladé talentované vědce v neděli a týž den se setkala i se zástupci organizačního týmu, členy poroty a dalšími hosty soutěže. Soutěž je otevřena soutěžícím ze všech členských zemí Evropy a z těch zemí, které jsou asociovanými partnery 7. rámcového programu. Do soutěže se mohou prostřednictvím národních organizátorů přihlásit studenti od 14 do 21 let. Podmínkou pro účast je vítězství v národních soutěžích. ČR pravidelně zastupují vítězové soutěže SOČ – Studentské odborné činnosti. Ocenění studenti získávají vedle finančních odměn i možnost odborných stáží v prestižních vědeckovýzkumných institucích. Vítězové se mj. účastní předávání Nobelových cen ve Stockholmu.

24. 9. 2013

KULATÝ STŮL „VĚDA A KONKURENCESCHOPNOST – FINANCE, ÚLOHY BARIÉRY“

V rámci Memoranda o stálé konferenci mezi Senátem Parlamentu ČR a Akademií věd ČR uspořádali 24. září 2013 vrcholní představitelé obou institucí Alena Gajdúšková a Jiří Drahoš kulatý stůl Věda a konkurenceschopnost – finance, úlohy, bariéry. V diskusi, kterou moderoval Otakar Fojt z Britského velvyslanectví v Praze, hledaly dvě desítky představitelů akademické a hospodářské sféry i rezortních výzkumných ústavů způsoby, jak efektivně využít potenciálu české vědy a výzkumu

k zvýšení konkurenceschopnosti a prosperity ČR. Podobná setkání chtějí odstraňovat bariéry, protože zájmy průmyslové a akademické sféry se mnohdy odlišují, ačkoli mají totožný cíl – prosperující a konkurenceschopnou Českou republiku. Jak uvedl předseda Akademie věd, problémem aktérů vzájemných diskusí je používání korektní terminologie – často se totiž neshodnou, co se rozumí pojmy základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj. Tentokrát se v Senátu diskutovaly priority financování veřejných výzkumných institucí z veřejných zdrojů, problematika privátních zdrojů ve veřejných výzkumných institucích i eventuální synergie výzkumu a hospodářské sféry.

30. 9.–1. 10. 2013

KONFERENCE „NOVÁ EMIGRACE Z ČESKÉ REPUBLIKY PO ROCE 1989: NÁHLED NA PROBLEMATIKU V KONTEXTU VÝVOJE SVĚTOVÝCH MIGRACÍ, VZNIK MODERNÍCH DIASPOR A TRANSNACIONÁLNÍCH SPOLEČNOSTÍ“

Na přelomu září a října 2013 se pod záštitou místopředsedy Senátu Přemysla Sobotky uskutečnila konference Nová emigrace z České republiky po roce 1989: Náhled na problematiku v kontextu vývoje světových migrací, vznik moderních diaspor a transnacionálních společností. Hlavním cílem bylo ozřejmit zájmy příslušníků české diaspor, kteří migrovali po roce 1989. Účastníci hledali především odpovědi na otázky související

15

s jejich kulturními i hmotnými či dokonce existenčními zájmy, v nichž hrají důležitou roli intenzivní kontakty se společností České republiky. Následovalo porovnání se situací migrantů z jiných zemí, kde je zájem o návratovou politiku státu podstatně rozvinutější. Konference se zúčastnili i autoři výzkumů v sousedních zemích: Německo, Polsko, Slovensko a Maďarsko. Vedle pracovníků EÚ (ředitel ústavu doc. Zdeňka Uherka, dr. Nadi Valáškové, dr. Hany Červinkové a dr. Stanislava Broučka) vystoupili představitelé odpovědných ministerstev (vnitřní, zahraničních věcí, průmyslu a obchodu, práce a sociálních věcí, školství mládeže a tělovýchovy), Úřadu vlády ČR, Mezinárodní organizace pro migraci a zahraniční Češi z Francie, USA, Austrálie, Německa, Rakouska, Švýcarska a Srbska.

Výměna poznatků přinesla významný podnět k propracování návratové politiky, která by atraktivně zajala krajanů o návrat do České republiky.

Smyslem uskutečněných konferencí je posunout výměnu názorů mezi představiteli politické sféry a státní správy, dobrovolnými organizacemi, zahraničními Čechy i odbornou veřejností do oblasti reálných řešení konkrétních problémů. Ze sympozia proto vzešel návrh k projednání v Senátu PČR na vytvoření Informační sítě k návratové politice vlády ČR a návrh na následné zřízení mezi-rezortního orgánu pro migrace při Úřadu vlády ČR. Dohled nad jejich prosazením v senátních instancích přijal za své předseda Stálé komise Senátu pro krajanů žijící v zahraničí senátor Tomáš Grulich.

22. 10. 2013

SLAVNOSTNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ U PŘÍLEŽITOSTI 1150. VÝROČÍ PŘÍCHODU VĚROZVĚSTŮ SV. CYRILA A METODĚJE NA VELKOU MORAVU

U příležitosti 1150. výročí příchodu věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu pořádal předseda Senátu Milan Štěch v Hlavním sále Valdštejnského paláce slavnostní shromáždění.

Setkání uzavřelo letošní aktivity horní komory k výročí, při kterém si česká společnost připomíná přínos misie obou bratrů pro český stát, jeho kulturu, náboženství, písmo a vzdělanost. Do historických prostor Senátu při této příležitosti byli pozváni významní hosté z řad velvyslanců, akademiků, senátorů, hejtmanů. Přítomni byli i zástupci církví a další osobnosti veřejného života.

Akce, jejímž smyslem bylo připomenutí významu příchodu bratří ze Soluně na území Velké Moravy, uspořádal Senát Parlamentu ČR ve spolupráci s Akademií věd ČR a Zlínským krajem. Úvodní slova se ujala 1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdúšková.

„Je mi ctí Vás přivítat na Slavnostním shromáždění u příležitosti 1150. výročí příchodu věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu, do kraje, který je i mým krajem. V Senátu a ve Zlínském kraji oslavy, respektive uvědomění si celé šíře a hloubky významu šíření víry, vzdělanosti i práv a odkazu Konstantina

a Metoděje, začínaly před třemi lety v pracovní skupině, kterou jsem tehdy ustanovila. Senát pak spolu s Akademií věd a Zlínským krajem byl více či méně účasten po celou dobu příprav a konání oslav příchodu Soluňských bratří. Toto slavností shromáždění je završením těchto oslav na půdě druhé nejvyšší ústavní instituce ČR a je ctí, že Vás budu moci tímto jednáním provázet," řekla na úvod místopředsedkyně Senátu.

Předseda Senátu Milan Štěch poté zdůraznil, že „odkaz Cyrila a Metoděje není jen striktně náboženský – i když ten je samozřejmě nejdůležitější. Má také svůj rozměr kulturní a vzdělanostní. Týká se všech našich občanů“.

V tom se shodl s proboštem Kolegiální kapituly Všech svatých Petrem Piňhou, který vždy zdůrazňoval, že oslavy nemohou být chápány jako čistě církevní, protože věrozvěstové stáli také

u počátků naší státnosti. Připomněl to i v úterní přednášce, v níž kladl především důraz na státnost a na diplomatickou dimenzi Cyrila a Metoděje v rámci celé Evropy, i na morální aspekty jejich odkazu. České státnosti z různých pohledů se věnovali také další řečníci, např. Josef Žemlička z Historického ústavu Akademie věd ČR. Stanislav Balík, vedoucí Katedry politologie Fakulty sociálních studií brněnské Masarykovy univerzity rozebral vliv cyrilometodějské ideje na církev a politiku v první polovině minulého století. Jaroslav Šebek z Historického ústavu AV ČR vyzdvihl význam cyrilometodějské misie a posílení duchovní pospolitosti, kterou nesla zejména za bývalého režimu.

17. 11.–24. 11. 2013

NÁVŠTĚVA PŘEDSEDY SENÁTU V BRAZÍLIÍ: POLITICI OTEVÍRAJÍ DVEŘE BYZNYSU

Senátní delegace přijela do Brazílie na pozvání předsedy brazilského Senátu Renana Calheirose, který zdůraznil skvělé vztahy Brazílie s ČR a připomněl trvalý význam Juscelina Kubistcheka, bývalého prezidenta Brazílie, který pocházel z jižních Čech a v roce 1960 založil hlavní město Brasília. Předseda Milan Štěch pak svému protějšku předal své oficiální pozvání k návštěvě Česka včetně podnikatelské misie.

Předseda Senátu Milan Štěch zdůraznil, že Česká republika je podle posledních statistik EU nejprůmyslovější stát Evropy, a proto je samozřejmostí snaha o prohloubení průmyslové spolupráce a rozšíření vzájemné obchodní výměny: „Příkladem je firma Mitas, která dodává do Brazílie pneumatiky pro zemědělské

17

stroje, jež jsou vyráběny v Evropě. V současnosti probíhá příprava rozšíření výroby pro latinskoamerický trh přímo v Brazílii. Další možnosti pro společné podniky se nabízejí v oblastech těžby ropy a zemního plynu nebo zařízeních na zpracování a těžbu kamene," vyjmenoval předseda Senátu Štěch.

Řadu jednání v oblasti školství a vědy absolvoval v Brazílii další z členů delegace – předseda Akademie věd Jiří Drahoš. Prezident Národní agentury pro výzkum ho ujistil, že existuje silný politický zájem na pokračování programu brazilské vlády Věda bez hranic, který financuje pobyty studentů v zahraničí a také mj. českých studentů v Brazílii. „Prostřednictvím tohoto programu se daří umísťovat brazilské studenty na špičkové školy a vědecká pracoviště, mezi nimiž by měly přibýt i české univerzity. Považuji za velmi důležité, aby program pokračoval i po roce 2014, kdy měl podle původních plánů skončit," řekl předseda Akademie věd ČR.

25. 2. 2014

KONFERENCE „STUDENTI PROTI TOTALITĚ“

V Senátu se konala mezinárodní konference Studenti proti totalitě. Záštitu nad ní přijal místopředseda Senátu Přemysl Sobotka. „Smyslem konference je připomenout a zamyslet se nad rolí studentů v odporu vůči totalitním režimům, ať už nacismu či komunismu," uvedl Přemysl Sobotka. Na konferenci vystoupili pamětníci studentských událostí v roce 1938, 1948, 1968 a 1989 a také současní studenti a zástupci Akademie věd ČR. Ti připomněli, že

studenti jsou stále velmi citlivou složkou společnosti a vyplatí se jejich hlasu naslouchat. Připomenuty byly i akce maďarských, slovenských, německých a litevských studentů v úsilí o svobodu ve svých zemích v době komunistické totality. Tato akce se stala součástí mezinárodního projektu proti totalitě Mene Tekel. Před konferencí se pamětníci, členové Pražského akademického klubu 48 a Konfederace politických vězňů, sešli v Nerudově ulici u pamětní desky Senátu, která připomíná pochod studentů za svobodu a demokracii 25. 2. 1948, který byl komunistickou policií násilně zastaven. Letos se účastníci pietní vzpomínky vydali z Nerudovy ulice na Hradčanské náměstí k soše T. G. Masaryka, kde byly přečteny vzkazy tehdejších a dnešních studentů prvnímu československému prezidentovi.

18. 3. 2014

KONFERENCE „OKUPACÍ NEZLOMENÍ“ A „VÝSTAVA KONEC ČESKO-SLOVENSKA“

Předseda Senátu Parlamentu České republiky Milan Štěch uspořádal v polovině března reprezentativní konferenci historiků, která do Valdštejnského paláce přilákala největší počet návštěvníků v poslední době. Její název zněl „Okupací nezlomení“ a odborně ji připravil Historický ústav Akademie věd ve spolupráci s Masarykovou demokratickou akademií.

Konferenci zahájil předseda horní parlamentní komory, který se ve svém vystoupení pozastavil nad některými znepokojivými trendy z poslední doby. Kritizoval např. malou účast představitelů států při akcích připomínajících důležité okamžiky novodobých českých dějin. „Třeba v Polsku nebo na Slovensku by se to nestalo. Národní identitu pomáhá budovat také důstojná společná připomínka nejvýznamnějších okamžiků naší historie,“ uvedl Milan Štěch.

Vymezil se také proti účelové interpretaci a politizaci historie: „V posledních letech se stalo zvykem posuzovat odsun sudetských Němců a nacistickou okupaci jako dva oddělené jevy. Jako dvě různá bezpráví, která spolu jakoby nesouvisí. To ale nejde. Není to správný přístup, je to politický přístup. Ten podle mě nemá v pohledu na naše dějiny co dělat. Odsun byl reálným následkem okupace naší země a poválečných dohod.“

Předseda Senátu ve svém vystoupení rovněž zdůraznil, že existují určité podobnosti mezi voláním sudetských Němců po

spojení s třetí říší a požadavky na připojení Krymu a dalších oblastí Ukrajiny k Rusku. „Stejně tak ale nemůžeme ignorovat podobnosti mezi postoji pohlavárů německé třetí říše a některých extremistických bojůvek na Ukrajině,“ řekl Milan Štěch a dodal, že dvojí okupace naší země nás zavazuje, abychom si pozorně všimli všech vojenských agresí a provokací v evropském prostoru.

Předseda Akademie věd ČR Jiří Drahoš připomněl beznaděj a poráženeckou náladu, která v české společnosti zavládla po Mnichovu a ještě více po březnu 1939. Právě ona byla podle jeho názoru jednou z příčin, proč se v tomto období v některých kruzích s takovou vervou „účtovalo s dědictvím první republiky“. I podle Jiřího Drahoše získalo okupační výročí v důsledku současné mezinárodní situace nečekaně aktuální význam. „Pokud se svět dostává do problémů, mají s jejich řešením šanci uspět ti, kteří už začali uvažovat o nějaké dlouhodobější vizi,“ konstatoval předseda AV ČR. K přednostem demokratické společnosti přitom podle něj patří, že obsah takové vize je formulován dialogem ve veřejném prostoru. Zde vidí Jiří Drahoš do budoucna i větší roli pro akademickou sféru: v poskytování kvalifikované zpětné vazby a vysoce odborného zázemí pro skutečně kompetentní politická rozhodnutí. Příkladem může být úzká spolupráce mezi Senátem a Akademií věd ČR založená na Memorandu o stálé spolupráci, které podepsali právě Jiří Drahoš a Milan Štěch už v červenci 2011.

Ředitelka Historického ústavu Akademie věd ČR Eva Semotanová připomněla fenomén komunikativní paměti. Povědomí široké veřejnosti o historických událostech je silně ovlivněné emocemi. Díky tomu vznikají určité šablony a stereotypy,

19

mnohdy mylné, a jedním z hlavních úkolů historické vědy je za pomoci osvěty tyto představy korigovat.

Předseda Českého svazu bojovníků za svobodu (ČSBS) Jaroslav Vodička, který úvodní blok příspěvků uzavíral, se z řečníků nejostřejší dotkl aktuální situace na Ukrajině. Ocitoval projev Edvarda Beneše z března 1939, v němž někdejší československý prezident upozorňoval evropské státníky, že jejich představa míru je pouhá iluze, která se jednou vymstí a vynutí si velké oběti ze strany všech národů. „Dnes už je v Evropě válka. Zatím je to však jen válka jedné strany, neboť ta už opravdovou válku vede, zatímco strana druhá k tomu jen přihlíží,“ připomněl Jaroslav Vodička Benešova slova. Podle jeho názoru jsou dnes opět aktuální, až z toho mrazí. Evropa je událostmi na Ukrajině zaskočena, nicméně členové Českého svazu bojovníků za svobodu věří, že rozum nakonec zvítězí a neuskuteční se tak návrat do neblahých časů studené války. Předseda ČSBS ocenil význam pořádané konference, ale za daleko důležitější pokládá to, aby správná interpretace událostí z března 1939 a období následujícího pronikla do povědomí mladé generace. Jedině tak si okupační lekce, které český národ v minulém století bohužel absolvoval, uchovají svůj smysl.

Odborné příspěvky historiků byly rozděleny do tří bloků. První byl věnován zejména pomnichovskému období a počátkům okupace a v jeho rámci zazněly referáty Druhá československá republika (Jan Gebhart z oddělení dějin 20. století Historického ústavu AV ČR, přední specialista na československé dějiny 30. let), Okupace a počátky druhého zahraničního odboje (Jan Němeček, zástupce ředitelky HÚ AV ČR a pedagog FF UK, mj. nositel Ceny rektora Univerzity Karlovy za nejlepší vědeckou práci pro

rok 2012) a Počátky druhého domácího odboje (Stanislav Kokoška z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, mj. odborník na dějiny zpravodajských služeb).

Druhý blok referátů byl zaměřen nejen na vývoj různých politických směrů v inkriminovaném období, ale i na složitou situaci v tehdejší armádě. Jako první zazněl příspěvek Levice v Československu na přelomu let 1938–1939 Emila Voráčka z HÚ AV ČR, který se odborně specializuje např. na krizi demokracie a diktatury ve 20. století nebo československo-sovětské vztahy a jenž byl také hlavním organizátorem celé konference. Znalec církevních a intelektuálních dějin a dějin českých zemí 20. století v evropském kontextu Jaroslav Šebek (HÚ AV ČR) přednesl referát Vatikán, český politický katolicismus a 15. březen 1939.

Celý blok pak uzavřela Zlatica Zudová-Lešková (rovněž HÚ AV ČR), expertka na československý odboj a vojenské dějiny, s příspěvkem Československá armáda a 15. březen 1939.

Závěrečný blok referátů sestával z Hospodářské politiky v plánech třetí říše na ovládnutí českých zemí (Drahomír Jančík, vedoucí Semináře hospodářských dějin z Ústavu hospodářských a sociálních dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy) a příspěvku 15. březen 1939 ve vzpomínkách pamětníků (Blanka Jedličková z Ústavu historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice, mj. specialista na proměny československé společnosti za druhé světové války a gender history).

V rámci konference byly také zahájeny dvě výstavy týkající se tématu okupace: Konec Česko-Slovenska (připravil Jan Němeček z HÚ AV ČR) a V předvečer 2. světové války (připravila německá

Čapek-Gessellschaft). Obě tyto expozice se stejně jako celá konference těšily nebývalému zájmu veřejnosti.

28. 3. 2014

KULATÝ STŮL „PRAHA V KONTEXTU VĚDNÍ POLITIKY“

Ve spolupráci Senátu Parlamentu ČR a Akademie věd ČR se v pátek 28. 3. 2014 uskutečnil ve Frýdlantském salonku Valdštejnského paláce v Praze Kulatý stůl na téma „Praha v kontextu vědní politiky“. Akci zahájili 1. místopředsdkyně Senátu PČR PaedDr. Alena Gajdůšková a předseda AV ČR prof. Jiří Drahoš, poté vystoupili zástupci Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Institutu pláno-

vání a rozvoje hl. m. Prahy a Vysoké školy chemicko-technologické v Praze. Kulatý stůl moderovala ředitelka Ústavu experimentální medicíny AV ČR a senátorka prof. Eva Syková.

Kulatý stůl byl zaměřen na klíčové otázky podpory výzkumu a vývoje v České republice, zejména v Praze, v kontextu přípravy Národního programu reform, Dohody o partnerství, Národní strategie inteligentní specializace, Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, Operačního programu Praha půl růstu a státního rozpočtu ČR.

Účastníci diskuse se shodli, že nedostatečná podpora vědy a výzkumu z prostředků Evropské unie v hlavním městě je výsledkem chybné interpretace HDP na obyvatele v Praze a nízké aktivity politiků v tomto směru. Konstatovali, že vyrovnání úrovně „chudších regionů“ nesmí zároveň znamenat destrukci regionu „bohatšího“, tedy hlavního města. Bez výraznější podpory Prahy, kde je koncentrována většina výzkumných kapacit, nebude možné dosáhnout cílů v oblasti konkurenceschopnosti celé České republiky. Proto musí být podpora univerzitního i neuniverzitního výzkumu v hlavním městě prioritou vládní politiky.

21

13. 5. 2014

SLAVNOSTNÍ PŘÍPRAVNÉ SETKÁNÍ NÁRODNÍ KOMISE K OSLAVÁM 700. VÝROČÍ NAROZENÍ KARLA IV.

Deklarací vůle spolupracovat na realizaci oslav 700 let od narození českého panovníka Karla IV. zástupci z řad politiků a významných institucí veřejného života zahájili oficiální přípravy na národní výročí v roce 2016. Zároveň v Senátu proběhlo Slavnostní přípravné setkání Národní komise, která bude koordinovat oslavy na celostátní úrovni. Důstojné oslavy si výročí zaslouží podle 84 % českých občanů.

V roce 2016 uplyne 700 let od narození výjimečného českého panovníka celoevropského významu Karla IV. Ve Valdštejnském paláci, symbolicky v předvečer 698. narozenin Karla IV., proběhlo přípravné setkání tzv. Národní komise, která bude připravovat, koordinovat a realizovat oslavy tohoto výročí na celorepublikové úrovni. Na této akci členové komise slavnostně deklarovali svou podporu a vůli spolupracovat. Členy Národní komise jsou mimo jiné předsedové obou komor Parlamentu ČR, předseda vlády, zástupci Akademie věd ČR, rektor Univerzity Karlovy, církevní představitelé a další přední osobnosti českého veřejného života.

Předsedou Národní komise byl jmenován předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček, který vyzdvihl především morální základy a principy politiky Karla IV. „Kdyby mnohá rozhodnutí Karlova nebyla nadčasová, přesahující rámec lidské pomíjivosti či krátkodobého politického profitu, asi by se dnešní shromáž-

dění připravující oslavy 700. výročí jeho narození nekonalo, uvedl Hamáček.

„Karel IV. byl osobností evropského formátu. České země miloval, tady byl základ jeho říše, odtud pocházel rod jeho matky. Karel IV. myslel evropsky, jednal evropsky a měl také evropskou odpovědnost a evropský význam. I proto věřím, že oslavy 700. výročí Karlova narození musí být koncipovány tak, aby je současná Evropa zaznamenala,“ zdůraznil předseda Senátu Milan Štěch. „Myslím, že jsou určitá významná jubilea, která si stát a přední veřejné instituce musí vzít za své,“ dodal.

Premiér Bohuslav Sobotka ocenil nadčasové hodnoty Karla IV., z nichž můžeme čerpat dodnes: podpora vzdělanosti, silná diplomacie a rozumná správa země. Odborným garantem oslav 700. výročí z hlediska historické přesnosti je Akademie věd ČR. Jejich

předseda Jiří Drahoš uvedl, že nejdůležitějším rysem mezi národními mírovými politiky Karla IV. byla diplomacie a kultivace osobního jednání.

Zastřešující organizací pro koordinaci národních aktivit v rámci oslav je spolek Otec vlasti Karel IV. Jeho předseda Ondřej Chrást dnes v Senátu představil výsledky celorepublikového průzkumu zaměřeného na vnímání osobnosti Karla IV. českou veřejností. „Podle průzkumu si důstojné oslavy 700. výročí narození přeje téměř 84 % obyvatel České republiky. Není to tedy výstřelek nějaké úzké skupinky lidí, ale celospolečenská poptávka. Téměř tři čtvrtiny lidí si rovněž myslí, že by vláda měla oslavy aktivně podpořit. Jsem proto rád, že na dnešním setkání projektu vyjádřili podporu mnozí političtí představitelé.“ Podle Chrásta je cílem oslav zapojit širokou veřejnost nejen jako pasivní účastníky připravených akcí, ale podnítit skupinky i jednotlivce k vlastní aktivitě. „Propagací stále platných názorů, morálních hodnot a myšlenek Karla IV. chceme přispět ke kultivaci veřejného života v České republice a obrátit pozornost k odpovědnosti a toleranci,“ dodává Chrást.

V rámci národního výročí proběhne několik stovek akcí na různých úrovních (celostátní, krajské, regionální i individuální). Na národní úrovni se připravuje např. celovečerní film, televizní i rozhlasový seriál, online encyklopedie, slavnostní koncert ve Svatovítské katedrále, či historické rytířské turnaje v Jelením příkopu Pražského hradu. Hlavními mediálními partnery projektu národního výročí jsou Česká televize a Český rozhlas. Některé další projekty proběhnou v rámci mezinárodní spolupráce. Podporu myšlenky národních oslav vyjádřila řada organizací, například třeba Prezidentská kancelář, Hlavní město Praha,

Národní památkový ústav, Správa Pražského hradu, ministerstva kultury, školství, zahraničních věcí a místního rozvoje, Česká filmharmonie a další.

21. 5. 2014

KULATÝ STŮL „SPOLUPRÁCE VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU VE VÝZKUMU, VÝVOJI A INOVACÍCH“

„Spolupráce veřejného a soukromého sektoru ve výzkumu, vývoji a inovacích“ byla ve středu 21. 5. 2014 tématem dalšího z řady kulatých stolů v rámci Memoranda o spolupráci mezi Senátem Parlamentu ČR a Akademií věd ČR. Pozvání 1. místopředsedkyně Senátu PČR Aleny Gajdůškové a předsedy AV ČR prof. Jiřího Drahoše přijali představitelé vědy, vysokých škol, průmyslu a obchodu, kteří hovořili o možnostech využití výsledků základního a aplikovaného výzkumu v praxi a jejich přínosu pro hospodářský rozvoj ČR. Role moderátora diskuse se ujal Dr. Otakar Fojt z Britského velvyslanectví v Praze. Akce se konala ve Frýdlantském salonku Senátu PČR.

Před zahájením kulatého stolu Alena Gajdůšková uvedla, že spolupráce mezi Akademií věd ČR a Senátem Parlamentu ČR se odvíjí nejen na téma „jak podporovat vědu“, ale je i o tom, jak postavit politické rozhodování na vědecký základ. „Bez znalostí, bez nových poznatků se nemůžeme dívat do budoucnosti,“ zdůraznila Alena Gajdůšková. Předseda AV ČR prof. Jiří Drahoš poté poznamenal, že spolupráce vědecké a podnikatelské sféry není zas tak špatná. „Existuje však řada věcí, které by se daly

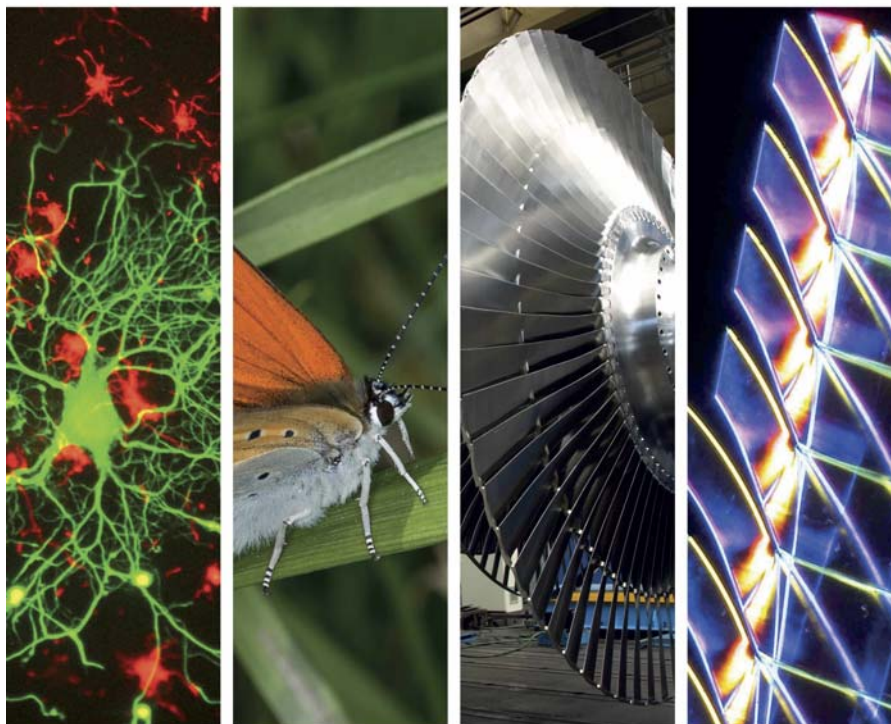
23

zlepšit, a to je také smyslem debat, které pořádáme,“ uvedl Jiří Drahoš. Na závěr kulatého stolu pak předseda AV ČR shrnul několik klíčových potřeb: V oblasti základního výzkumu je podle něj žádoucí zdravá skeptičnost při stanovování priorit, dále je nezbytná fungující vzájemná komunikace mezi průmyslovou a akademickou sférou a v neposlední řadě též státní motivace firem, aby nežádaly finance z veřejných zdrojů, ale „aby si uplatňovaly výzkum u institucí, jako je Akademie věd ČR“.

Kromě panelistů, kteří vystoupili se svými odbornými příspěvky, se kulatého stolu zúčastnili také místopředsedkyně senátního Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice a zároveň ředitelka Ústavu experimentální medicíny AV ČR prof. Eva Syková a předseda sněmovního Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu prof. Jiří Zlatuška.

AKADEMIE VĚD ČR
špičkový výzkum ve veřejném zájmu

www.avcr.cz